

1 Aké sú jednotlivé druhy opatrení?

V kapitole 15 švédskeho súdneho poriadku (rättegångsbalken) sa nachádzajú základné ustanovenia o ochranných opatreniach v občianskoprávných veciach. Vo všeobecnosti platí, že sa nemôže prijať žiadne opatrenie na výkon rozhodnutia týkajúceho sa pohľadávky v rámci občianskeho práva, kým vo veci nerozhodne súd. Ustanovenia týkajúce sa ochranných opatrení sú výnimkou z tohto pravidla. Ochranné opatrenia sú vo všeobecnosti zamerané na to, aby účastník, ktorý prehral, vykonal, čo sa od neho bude v budúcom rozhodnutí súdu vyžadovať.

Najbežnejším ochranným opatrením je *zabavenie majetku*, čo znamená, že navrhovateľ môže získať vlastníctvo majetku druhého účastníka alebo iným spôsobom dosiahnuť odobratie práva protistrany na nakladanie s majetkom.

Podľa kapitoly 15 časti 1 švédskeho súdneho poriadku sa môže zabavenie majetku využiť na zaručenie budúceho vykonania rozsudku vo veci *pohľadávky*. Vo všeobecnosti platí, že rozhodnutie o zabavení majetku podľa tohto ustanovenia musí byť naformulované tak, aby bol majetok patriaci dlžníkovi zabavený na pokrytie hodnoty danej nárokovanej čiastky. Vo výnimočných prípadoch sa však môže v rozhodnutí stanoviť, aký majetok má byť predmetom vykonania rozhodnutia.

Zabavenie majetku možno nariadiť aj s cieľom zabezpečiť budúce vykonanie rozsudku vo veci *nadradeného práva na určitý majetok* (kapitola 15 oddiel 2 švédskeho súdneho poriadku). K takýmto rozsudkom patria rozsudky obsahujúce rozhodnutia o tom, že navrhovateľovi sa priznáva nadradené právo na určité akcie, a rozsudky, na základe ktorých je obvinený povinný odovzdať akcie okamžite.

Kapitola 5 oddiel 3 švédskeho súdneho poriadku obsahuje všeobecné ustanovenie o práve súdu na *určenie vhodného opatrenia* na ochranu práv navrhovateľa. Toto opatrenie sa uplatňuje napríklad pri súdnych príkazoch. Do rozsahu tohto opatrenia patrí aj nárok na potvrdenie, že obvinený nie je oprávnený pracovať s niektorými tovarmi uvedenými v konkurenčnej doložke.

Súd môže okrem toho podľa ustanovení kapitoly 15 oddielu 4 švédskeho súdneho poriadku v prípade rozhodnutia o nadradenom práve na určitý majetok žiadať o *vrátenie premrhaného majetku atď.*

V kapitole 15 oddiele 5 pododdiel 3 švédskeho súdneho poriadku sa okrem toho stanovuje, že za určitých podmienok možno vydať **predbežné** ochranné opatrenie.

Okrem toho existujú aj samostatné ustanovenia týkajúce sa ochranných opatrení v niektorých osobitných oblastiach, napríklad patentovom práve.

2 Za akých podmienok možno vydať tieto opatrenia?

2.1 Postup

Rozhodnutia o ochranných opatreniach vydáva súd ešte počas priebehu súdneho konania. Ak neprebíha žiadne súdne konanie, platné ustanovenia týkajúce sa súdu, ktorý má právomoc, sú do veľkej miery rovnaké ako v prípade občianskoprávných vecí vo všeobecnosti.

Súd nemôže otázku ochranných opatrení predložiť z vlastnej vôle. Musí o ne požiadať účastník, ktorý takéto rozhodnutie požaduje. Ak neprebíha žiadne súdne konanie, podnet sa musí predložiť písomne.

Navrhovateľovi nemusí pomáhať, ani ho zastupovať, žiadny právny zástupca. Právne postupy na švédskych súdoch sú bezplatné, výnimkou je len poplatok za žalobu, ktorý je v súčasnosti 450 SEK (približne 50 EUR).

2.2 Hlavné podmienky

Predpokladom vydania opatrení podľa kapitoly 15 oddielov 1 až 3 švédskeho súdneho poriadku (rättegångsbalken) je to, že predmetom súdneho prípadu alebo preskúmania podobným postupom *môžu byť samotné hlavné otázky* (napr. *pohľadávka podľa oddielu 1*). K takýmto podobným postupom patrí napríklad rozhodcovské konanie.

Najvyšší súd (Högsta domstolen) rozhodol, že sekvestrácia alebo iné ochranné opatrenia podľa kapitoly 15 švédskeho súdneho poriadku sa môže vydať aj vzhľadom na *pohľadávky, ktoré sa musia skúmať na zahraničných súdoch*, ak sa rozhodnutie súdu môže vykonať vo Švédsku.

Predpokladmi vydania sekvestrácie podľa kapitoly 15 oddielov 1 až 3 švédskeho súdneho poriadku sú:

Jednou z požiadaviek je, že navrhovateľ musí preukázať *pravdepodobné dôvody* na pohľadávku vznesenú voči inej osobe, pričom tieto dôvody sa môžu považovať za predmet súdneho prípadu alebo preskúmania iným podobným postupom.

Navrhovateľ tiež musí preukázať *odôvodnenú obavu*, že druhý účastník sa útekom, zbavením majetku alebo iným konaním vyhne zodpovednosti dlh zaplatiť (oddiel 1), že druhý účastník sa zbaví, významne znehodnotí alebo inak poškodí majetok v neprospech navrhovateľa (oddiel 2), že druhý účastník môže zapojením do určitých činností alebo podnikania alebo zanedbaním určitého konania či inak zabrániť navrhovateľovi vo výkone jeho práv alebo mu ho sťažiť alebo významne znížiť hodnotu majetku (oddiel 3).

Na vydanie **predbežného** opatrenia musí existovať aj riziko poškodenia v prípade oneskorenia. Tento výraz znamená, že vykonávanie rozhodnutia by bolo ohrozené, ak by sa opatrenie nevydalo okamžite a bez vypočutia druhého účastníka. Ak sa opatrenie takýmto spôsobom vydá, rozhodnutie sa odošle účastníkom a obvinený sa musí k rozhodnutiu vyjadriť. Po vyjadrení musí súd okamžite znovu preskúmať, či sa má opatrenie ponechať.

A nakoniec, opatrenie sa môže vydať len vtedy, ak navrhovateľ poskytne *záruku* za akúkoľvek škodu, ktorá by mohla vzniknúť druhému účastníkovi. Ak navrhovateľ nedokáže poskytnúť záruku, ale zároveň preukáže, že má pre svoju pohľadávku osobitné dôvody, súd ho môže oslobodiť od povinnosti poskytnúť záruku.

3 Čo je predmetom týchto opatrení a aký majú charakter?

3.1 Na aké druhy aktív sa môžu tieto opatrenia vzťahovať?

Vykonávanie rozhodnutí týkajúcich sa *sekvestrácie v rámci pohľadávok* pozostáva zo zhabania majetku do určitej hodnoty. Vcelku sa na vykonávanie vzťahujú rovnaké zásady ako na exekúciu. Predaj majetku však neprípadá do úvahy.

V zásade môže byť počas vykonávania rozhodnutia zhabaný akýkoľvek majetok. Môže ísť o hnutelný aj nehnuteľný majetok.

Určitý druh majetku však nemôže byť zhabaný. Ide o *beneficiálny majetok*, čo *okrem iného* znamená:

odevy a iné predmety osobnej spotreby do primeranej výšky, ktoré používa dlžník,

nábytok, domáce spotrebiče a ďalšie prístroje potrebné na chod domácnosti,

nástroje a iné zariadenia potrebné na vykonávanie zárobkovej činnosti alebo odbornej prípravy dlžníka,

osobný huteľný majetok, napríklad medaily a iné športové ceny, ktoré majú pre dlžníka takú osobnú hodnotu, že by nebolo spravodlivé ich zhabať. Majetok môže byť chránený aj osobitnými nariadeniami. Takáto ochrana sa môže napríklad týkať škôd.

Sekvestrácia v rámci pohľadávok sa nemôže vzťahovať na mzdu, ktorá ešte nebola vyplatená a nemôže byť zhabaná.

3.2 Aké sú účinky týchto opatrení?

Ak bol majetok sekvestrovaný z dôvodu dlhov, obvinený nesmie majetok prepísať, ani sa ho žiadnym iným spôsobom zbaviť v neprospech navrhovateľa. Švédsky orgán presadzovania práva (Kronofogdemyndigheten) však môže na základe osobitných dôvodov povoliť výnimky zo zákazu nakladania s majetkom. Z nakladania s majetkom, ktoré je v rozpore so zákazom, môže byť vyvedená trestná zodpovednosť.

3.3 Aká je platnosť týchto opatrení?

Po vydaní opatrenia podľa kapitoly 15 oddielov 1 až 3 švédskeho súdneho poriadku musí navrhovateľ predložiť príslušnú vec do jedného mesiaca od rozhodnutia, ak sa vec ešte nepredložila. Ak sa má pohľadávka preskúmať iným postupom, navrhovateľ musí namiesto toho prijať opatrenia predpísané pre daný postup.

Ak sa vydá **predbežné** opatrenie, rozhodnutie sa musí odoslať účastníkom a obvinený sa musí k rozhodnutiu vyjadriť. Po vyjadrení musí súd okamžite znovu preskúmať, či sa má opatrenie ponechať.

Opatrenie sa musí okamžite odvolať, ak sa po jeho vydaní poskytne záruka, ktorou sa splní účel opatrenia.

4 Je možné odvolať sa proti takémuto opatreniu?

Záležitosť týkajúca sa ochranného opatrenia sa musí vyriešiť rozhodnutím vtedy, keď sa vyskytne ako procesná otázka v súvislosti s preskúmaním prípadu, ale aj vtedy, keď sa otázka ochranných opatrení vyskytne nezávisle.

V oboch situáciách sa môže osoba, voči ktorej je rozhodnutie vydané, osobitne odvolať. Osoba, ktorá sa chce odvolať voči rozhodnutiu okresného súdu (tingsrätt), tak musí urobiť do troch týždňov odo dňa vydania rozhodnutia. Ak nebolo rozhodnutie na zasadnutí vydané a ani nebolo na žiadnom zasadnutí oznámené, kedy sa rozhodnutie vydá, lehota na odvolanie sa vypočíta odo dňa prijatia rozhodnutia odvolateľom. Odvolanie sa musí podať na odvolací súd (hovrätt) a predložiť sa musí na okresný súd (tingsrätt).

Ak okresný súd zamietol žiadosť o ochranné opatrenia v občianskoprávnej veci podľa ustanovení kapitoly 15 švédskeho súdneho poriadku (rättegångsbalken) alebo odvolal rozhodnutie týkajúce sa takéhoto opatrenia, odvolací súd môže okamžite povoliť uplatňovanie opatrenia až do ďalšieho oznámenia. Ak okresný súd vydal takéto opatrenie alebo vyhlásil, že rozhodnutie sa môže vykonať, aj keď nie je zatiaľ konečné a absolútne, odvolací súd môže okamžite rozhodnúť o tom, že rozhodnutie okresného súdu sa nemusí až do ďalšieho oznámenia vykonávať.

Posledná aktualizácia: 06/09/2019

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.